

Z m i a n a S t u d i u m

uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania
przestrzennego gminy Rojewo

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1. Wstęp	3
a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	3
b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	4
2. Ogólna charakterystyka analizowanego terenu	5
a) podstawowe informacje	5
b) charakterystyka stanu środowiska oraz istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	9
c) powiązania analizowanego terenu z systemem przyrodniczym	10
3. Informacje o zawartości projektu Zmiany Studium	10
a) charakterystyka dokonywanej Zmiany Studium	10
b) potencjalne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy wprowadzane przez Zmianę Studium	13
4. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko	14
a) ogólna identyfikacja rodzajów oddziaływań związanych z dopuszczeniem realizacji na terenie gminy funkcji wielkoprzestrzennych działalności gospodarczych	14
b) prognoza w ujęciu problemowym	15
5. Ustalenia końcowe	18
a) potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”).....	18
b) analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem wdrażania ustaleń projektu Studium.....	19
c) analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie Studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	19
d) propozycja monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	20
e) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	21
f) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	21

1. Wstęp

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Obowiązek sporządzenia prognozy do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 roku Nr 199 poz. 1227).

Zgodnie z powyższą ustawą, prognoza powinna

- zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje monitoringu - dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

- określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska
- b) prognozowane zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”),
- c) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- d) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- przedstawiać:

- a) analizę możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Studium, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) analizę możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym projekcie Studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Proponowany zakres niniejszej prognozy, zgodnie z art. 57 powyższej ustawy, został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Do uzgodnienia przedłożono następujący szczegółowy zakres opracowania:

1. Wstęp

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

2. Ogólna charakterystyka gminy

- a) podstawowe informacje o gminie,
- b) podstawowe wnioski wynikające z opracowania ekofizjograficznego,
- c) ogólna charakterystyka stanu środowiska,
- d) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- e) potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”).

3. Informacje o zawartości projektu Studium

- a) charakterystyka ustaleń Studium w zakresie: planowanych funkcji, charakteru projektowanego zagospodarowania, skali planowanego zagospodarowania, odniesienia do istniejącego zagospodarowania (skala planowanych zmian)

4. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko (w opisanych wcześniej trzech płaszczyznach odniesienia):

- a) różnorodność biologiczną,
- b) ludzi,

- c) zwierzęta i rośliny,
- d) wodę,
- e) powietrze,
- f) powierzchnię ziemi,
- g) krajobraz,
- h) klimat,
- i) zasoby naturalne,
- j) zabytki i dobra kultury,
- k) dobra materialne,
- l) macierz wyjaśniająca prognozowane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

5. Ustalenia końcowe

- a) analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem wdrażania ustaleń projektu Studium
- b) analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie Studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru
- c) propozycja monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe i pomocnicze:

- Opracowanie ekofizjograficzne do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- gminny program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami,
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego,
- Pogram ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla województwa kujawsko-pomorskiego,
- raporty o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego z lat 2000-17 (WIOŚ)
- dane Głównego Urzędu Statystycznego
- Ocena stanu sanitarnego województwa kujawsko-pomorskiego (opracowanie Państwowy Wojewódzki Inspektor sanitarny w Bydgoszczy)
- inne dane, informacje, opracowania pozyskane w trakcie sporządzania Studium (głównie pochodzące z urzędu gminy)
- www.mos.gov.pl, www.geoportal.gov.pl, Google Earth, Google Maps, geoportal.infoteren.pl, geoportal.rdos-bydgoszcz.pl, crfop.gdos.gov.pl

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Decydujący wpływ na charakter niniejszej prognozy ma fakt, że dotyczy ona zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W dodatku jest to zmiana, która dotyczy tylko bardzo niewielkiej części całej gminy i jest sporządzana ze względu na wolę dokonania zasadniczej zmiany zagospodarowania właśnie w tym rejonie gminy.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w Studium, Rada Gminy Rojewo w dniu 31 marca 2022 r. podjęła uchwałę Nr XXXVII/242/2022 w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rojewo.

Dokonanie zmian w zapisach studium w związku z powyższą uchwałą **dotyczy tylko jednego terenu, a zakres zmian odnosi się wyłącznie do zmiany jego przeznaczenia**. Zmiana ta pośrednio powoduje rozszerzenie zakresu funkcji realizowanych w jednostce struktury funkcjonalno-przestrzennej, w której znajduje się wzmiankowany teren. Podkreśla się, że ustalenia dotyczące pozostałego zakresu studium pozostaną w formie niezmiennionej.

Należy wskazać, że wprowadzenie zmian do wybranych, pojedynczych zapisów studium, zarówno w części tekstowej jak i graficznej, zgodnie z § 8 ust. 2. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, **jest fragmentaryczną zmianą obowiązującego studium**.

Przedmiotem zmiany Studium jest niewielki teren położony w miejscowości Miergoniewice, w jej wschodniej części. Teren zajmuje powierzchnię ok. 0,82 ha i w dotychczas obowiązującym studium ustalono dla niego przeznaczenie „tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości)”. W wyniku wprowadzanej zmiany, zachodnia część tego terenu, o pow. nieco ponad 0,3 ha, zachowuje to przeznaczenie, a pozostała część, o pow. nieco ponad 0,5 ha, zmienia przeznaczenie na „tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych”. Zmiana dotyczy tylko jednego – zagospodarowanego już obecnie terenu – stanowiącego całość funkcjonalno-przestrzenną, na którą składa się zabudowa mieszkaniowa oraz towarzyszący jej teren prowadzenia działalności gospodarczej.

Dlatego też, analizując powyższy projekt studium w kontekście jego oddziaływań na środowisko, należy zwrócić uwagę na podstawowe uwarunkowanie, jakim jest fakt, iż następuje tu zmiana stanu dotychczasowego, a z formalnego punktu widzenia, prognoza dla zmiany studium odnosi się nie do faktycznego zagospodarowania, ale do ustaleń obowiązujących obecnie na danym terenie. W takiej sytuacji, prognoza porównuje potencjalne oddziaływania, które były lub mogły być efektem dotąd obowiązujących ustaleń, z oddziaływaniami, które mogą być skutkiem wprowadzanych ustaleń (zmieniających ustalenia dotychczasowe). Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w dotychczasowym Studium analizowany teren w całości był przeznaczony na cel mieszkaniowo-usługowy, a obecnie jego większość zyskuje przeznaczenie o funkcji gospodarczych.

Analizę należy tu przeprowadzić zarówno w aspekcie porównania skutków środowiskowych dla terenu w granicach dokonywanej zmiany (zmiany o najbardziej bezpośrednim charakterze), jak i analizy oddziaływania wprowadzanego tu zagospodarowania na tereny sąsiednie (poza terenem dokonywanej zmiany), ale także analizy efektów skumulowanych powstałych poprzez połączenie potencjalnych oddziaływań generowanych przez zagospodarowanie wprowadzane na analizowany teren z oddziaływaniem generowanym poza jego granicami i wynikającym z wcześniejszych ustaleń – dotychczas obowiązującego studium (trzeba tu bowiem zauważyć, że zmiana wprowadzana na analizowanym terenie może zmieniać relacje tego terenu wobec już istniejącego lub wprowadzanego przez studium zagospodarowania w innych częściach gminy).

Niniejsze opracowanie, w warstwie merytorycznej, jest podzielone na dwie zasadnicze części:

1. Informacje na temat ustaleń projektu Zmiany Studium oraz ogólna charakterystyka terenu objętego zmianą studium.
2. Właściwa prognoza. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przeanalizowano dla następujących aspektów środowiska:
 - a) system Natura 2000
 - b) różnorodność biologiczna,
 - c) ludzie,
 - d) zwierzęta i rośliny,
 - e) woda,
 - f) powietrze,
 - g) powierzchnia ziemi,
 - h) krajobraz,
 - i) klimat,
 - j) zasoby naturalne,
 - k) zabytki i dobra kultury,
 - l) dobra materialne.

Ponadto w opracowaniu zawarto informacje o charakterze technicznym – związane z wdrażaniem ustaleń Zmiany Studium w kontekście jego oddziaływań na środowisko – analizę możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych, analizę rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, wytyczne dotyczące monitoringu, a także streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. Ogólna charakterystyka analizowanego terenu

a) podstawowe informacje

Przedmiotem opracowania jest teren położony w południowo- wschodniej części gminy Rojewo w miejscowości Miergoniewice. Teren ma kształt pięciokąta, którego południowy bok przylega do drogi powiatowej nr 2521C, łączącej południową i centralną część gminy Rojewo z miejscowością Wierzchosławice w gminie Gniewkowo, przez którą to miejscowość biegnie droga krajowa nr 15 oraz linia kolejowa z przystankiem dla ruchu pasażerskiego.

Analizowany teren zajmuje powierzchnię ok. 0,83 ha. Cechuje się równinną rzeźbą terenu. Jest w całości zagospodarowany – w części zachodniej przez zabudowę mieszkaniową, a w pozostałej części – przez zabudowę związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej, przede wszystkim z dziedziny mechaniki pojazdowej i elektromechaniki.

Analizowany teren jest częścią zagospodarowania miejscowości Mięrgoniewice. Jest to nieduża wieś, cechująca się niezbyt zwartą zabudową, zlokalizowaną wzdłuż kilku zbiegających się tu dróg (powiatowych i gminnych). Przeważa zabudowa zagrodowa, z pewną liczbą zabudowy zagrodowo-usługowej. Niektóre zabudowania sąsiadują ze sobą bezpośrednio, pozostałe są oddalone o kilkadziesiąt metrów. Wieś ma charakter przede wszystkim rolniczy i leży w obszarze o dobrych warunkach dla prowadzenia działalności rolniczej. Taki charakter (wysokoprodukcyjne rolnictwo, dominacja terenów użytkowanych dla upraw polowych, zabudowa w przewadze związana z funkcją rolniczą) ma też bliższe i nieco dalsze sąsiedztwo – na terenie gmin Rojewo i Gniewkowo (granica z tą gminą leży ok. 600 m na wschód).

Rysunek. Analizowany teren na tle gminy Rojewo. Uwagę zwraca niezwykle mała powierzchnia dokonywanej zmiany. (źródło ortofotomapy – usługa wms portalu geoportal.gov.pl)

Rysunek. Analizowany teren na tle południowo-wschodniej części gminy Rojewo. Uwagę zwraca rozproszone osadnictwo i stosunkowo duże odległości pomiędzy zabudowaniami, przy których realizacja działalności gospodarczych nie zagraża w tak dużym stopniu negatywnym oddziaływaniem na sąsiednią zabudowę. (źródło ortofotomapy – usługa wms portalu geoportal.gov.pl)

Rysunek. Charakter zagospodarowania i bezpośrednie sąsiedztwo analizowanego terenu. (źródło ortofotomapy – usługa wms portalu geoportal.gov.pl)

Gmina Rojewo położona jest w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie inowrocławskim.

Należy do kategorii przeciętnych pod względem wielkości i małych pod względem liczby ludności gmin wiejskich. Prezentuje bardzo czytelną strukturę funkcjonalno-przestrzenną, będącą pochodną podziału fizyczno-geograficznego gminy na obszar leżący na wysoczyźnie oraz obszar leżący w pradolinie. Granica obydwu jednostek jest łatwo dostrzegalna w przestrzeni – jest to strefa zbocza wysoczyzny. Rozciąga się na północ od miejscowości Budziaki, Żelechlin, Rojewo, Płonkówko, Dąbie. W strefie południowej leży większość dużych i średnich miejscowości – siedziba gminy oraz Ściborze, Liszkowo, Wybranowo, Topola, Płonkovo, Płonkówko. W części północnej – Jezuicka Struga oraz Liszkowice, Osiek Wielki i Rojewice.

Powyższy podział determinował dotąd i z pewnością będzie determinował także w przyszłości rozwój gminy.

Część południowa leży w obrębie wysoczyzny morenowej, cechuje się mało zróżnicowaną rzeźbą, a konsekwencją genezy rzeźby są wysokiej klasy gleby (typowe dla całych Kujaw), które w przeszłości skutkowały niemal kompletnym wylesieniem tego terenu; część północna leży w strefie rozległej pradoliny, co skutkuje przede wszystkim całkowicie odmiennym krajobrazem – z bardzo dużą ilością zadrzewień i zakrzewień, wysokim wskaźnikiem lesistości, bardzo liczne są tu ciek i kanały. W tej części gminy występują – niezbyt liczne i niezbyt wysokiej wartości - obszary objęte ochroną.

Sieć osadnicza jest dość rozdrobniona. Największa z miejscowości – Rojewo, koncentruje zaledwie około 1/7, a 3 największe (Rojewo, Ściborze, Liszkowo) – ok. 1/3 ogółu ludności zamieszkałej w gminie. Tak duże rozproszenie sieci osadniczej utrudnia wyposażenie w infrastrukturę techniczną i powoduje mniejszą dostępność obiektów infrastruktury społecznej. Można zatem stwierdzić, że powyższy stan wpływa bezpośrednio na obniżenie jakości życia mieszkańców.

Pod względem pełnionych funkcji, gmina jest obszarem o dominacji działalności rolniczych, stanowiących podstawowe źródło utrzymania znacznej części mieszkańców. Wskaźniki przydatności rolniczej przestrzeni oraz wskaźniki stanu rozwoju rolnictwa określają gminę jako obszar o dobrych warunkach i wysokiej kulturze rolnej. Pomimo małej powierzchni, gmina zaznacza się wśród producentów żywności na terenie województwa.

Przedsiębiorczość pozarolnicza jest przeciętnie rozwinięta (wskaźnik odniesiony do liczby mieszkańców jest niższy od średniej) – wymaga aktywizacji w tym kierunku, między innymi poprzez stwarzanie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarczego. Gmina nie wykazuje szczególnie korzystnych predyspozycji dla rozwoju turystyki, nie jest obszarem postrzeganym jako atrakcyjny i nie wykazuje rozwoju bazy ogólnodostępnej. Miejscowość gminna należy do ośrodków niezbyt dużych, ale jest prawidłowo rozwinięta w zakresie usług o charakterze gminnym. Jest położona centralnie, na skrzyżowaniu dwóch głównych ciągów komunikacyjnych gminy (w relacjach wschód – zachód i północ-południe). Jest dobrze dostępna z terenu całej gminy. Gmina cechuje się bardzo nietypowym, w skali województwa, położeniem na tle sieci miast. Leży w centralnej części trójkąta wyznaczonego przez dwa największe i piąte co do wielkości miasto regionu – Bydgoszcz, Toruń i Inowrocław. Pomimo, że odległości pomiędzy tymi miastami są niewielkie i wynoszą zaledwie ok. 40-50 km, gmina wykazuje peryferyjne położenie względem tych miast, leży poza głównymi ciągami komunikacyjnymi i nie czerpie korzyści z tak bliskiego położenia wobec tych regionalnych i krajowych biegunów wzrostu.

Obszary wiejskie powiatu inowrocławskiego cechują się stagnacją liczby ludności. Wynika z tego, że mieszkańcy analizowanego obszaru są stosunkowo „odporni” na odpływ migracyjny oraz malejący przyrost naturalny. Udziały poszczególnych grup wiekowych, należą do typowych, i choć sytuacja na terenie powiatu cechuje się pewną zmiennością, to sytuację gminy można uznać za neutralną. Najważniejszym problemem demograficznym gminy jest, podobnie jak w innych gminach, postępujące starzenie, polegające na malejącej liczbie grupy przedprodukcyjnej i rosnącej liczbie grupy produkcyjnej.

Oceniając pozycję i rolę gminy w systemie społeczno-gospodarczym województwa, oprócz zaznaczającej się roli rolnictwa, dostrzec należy także funkcjonowanie wyspecjalizowanego podmiotu utylizacji martwych zwierząt i szczątków zwierzęcych, tranzyt przez teren gminy energetycznej infrastruktury przesyłowej (produkty naftowe oraz gaz) oraz funkcjonowanie dużej biogazowni. W części środkowo-zachodniej funkcjonują niewielkie elektrownie wiatrowe ale potencjał gminy w tym zakresie jest wyższy.

Gmina w kolejnych latach pozostanie obszarem o typowo wiejskim charakterze, z dominującą rolą rolnictwa jako funkcji społeczno-gospodarczej, stąd warunki prowadzenia gospodarki rolnej są istotną determinantą rozwoju. Jednak dostrzega się potencjał w kierunku rozwoju przedsiębiorczości – gmina nie leży w przebiegu dróg krajowych – ale w pobliżu dróg biegnących w sąsiednich gminach. Leży w pobliżu dużych miast, co może być czynnikiem sprzyjającym rozwojowi przedsiębiorczości bazującej na dostępności wykwalifikowanej kadry. Bez wątplenia w przyszłości będzie rósł potencjał zainstalowanej energetyki bazującej na źródłach odnawialnych.

b) charakterystyka stanu środowiska oraz istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Dla analizowanego obszaru na uwagę zasługują następujące, podstawowe parametry środowiska, mające znaczenie w kontekście oceny możliwych oddziaływań na środowisko, będących skutkiem wprowadzanej zmiany Studium:

- Wg podziału fizycznogeograficznego Polski, analizowany obszar zaliczany jest do mezoregionu Równiny Inowrocławskiej.
- Rzeźba terenu została ukształtowana wskutek działalności lodolodu Zlodowacenia Wisły, w szczególności w fazie poznańskiej Zlodowacenia Wisły. Część Równiny Inowrocławskiej w obrębie gminy Rojewo przyjęła formę wysoczyzny morenowej płaskiej. Utwory powierzchniowe stanowią gliny zwałowe. Jej względne deniwelacje są niewielkie, wynoszą do 2 m, tylko lokalnie do 5 m (okolice miejscowości Topola). Powierzchnia wysoczyzny znajduje się na wysokości 82 m – 91 m n.p.m. W analizowanym terenie objętym zmianą Studium jest to ok. 85 m n.p.m. W obrębie wysoczyzny występują liczne formy rozcinające jej ciągłość, takie jak np. dolinki wytopiskowe, z których jedna znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie.
- Rejon analizowanego obszaru cechuje się wysoką przydatnością rolniczą gleb. Na wysoczyźnie morenowej przeważają czarne ziemie należące do najwyższych kompleksów rolniczej przydatności. Charakteryzują się one bardzo dobrym i dobrym układem struktury glebowej, dużą miąższością warstwy próchnicznej i zasobnością w sole mineralne. W sąsiedztwie czarnych ziem występują gleby brunatne i płowe odznaczające się równie korzystnymi parametrami. Skalę macierzystą wyżej wymienionych typów gleb stanowią utwory gliniaste. Analizowany teren jest jednak w całości wyłączony z użytkowania rolniczego – to uwarunkowanie nie ma w tym przypadku żadnego znaczenia.
- W granicach analizowanego terenu nie zidentyfikowano złóż surowców (nie ma tu więc także obszarów górniczych i terenów górniczych).
- Analizowany teren leży w Zlewni Tażyny, a więc należy do Dorzecza Wisły.
- Analizowany teren wg najnowszej klasyfikacji, leży poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (starsze klasyfikacje wskazywały zasięg GZWP w tej części gminy).
- Analizowany teren leży poza zasięgiem zagrożenia powodziowego.
- Analizowany teren leży poza zasięgiem systemu obszarów chronionych.

Analizowany teren leży w powiecie cechującym się bardzo wysokimi wskaźnikami emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzenia przemysłowego oraz bardzo dużym poborem wody na cele przemysłu. Także wielkość wytwarzanych i składowanych odpadów stałych jest bardzo duża. Dowodem na wysoką skalę i złożoność przekształceń środowiska jest fakt, że rejon Inowrocławia w przeszłości zaliczany był do obszarów ekologicznego zagrożenia. Wspomniane parametry charakteryzują jednak cały powiat, postrzegany jako całość, cechujący się bardzo dużym zróżnicowaniem charakteru, funkcji i stanu środowiska. Gminę Rojewo można zaliczyć do obszarów o stosunkowo czystym środowisku, pozbawionym istotnych emitatorów, którzy mieliby duży udział w wartościach ogólnopowiatowych.

W kontekście potencjalnych lub rzeczywistych istotnych problemów ekologicznych terenu będącego przedmiotem zmiany Studium, wskazać należy zwłaszcza:

- ruch komunikacyjny realizowany w bezpośrednim sąsiedztwie – na drodze powiatowej,
- niska emisja z urządzeń grzewczych w miejscowości Miergoniewice oraz w sąsiednich,

- szereg oddziaływań związanych z prowadzeniem gospodarki rolnej (uprawy polowe) – przede wszystkim potencjalne zanieczyszczenia wód w związku z zabiegami agrotechnicznymi, erozja gleb, bardzo silne osłabienie bioróżnorodności.

Analizowany teren pozbawiony jest jednak istotnych problemów środowiskowych.

c) powiązania analizowanego terenu z systemem przyrodniczym

Wszystkie istotne elementy środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru stanowią fragmenty większych jednostek, mających swoje kontynuacje w sąsiedztwie. Jednostki te cechują się zróżnicowanym charakterem i zróżnicowaną wielkością. W przypadku niektórych zagadnień, zwłaszcza stosunków wodnych oraz zanieczyszczeń powietrza, podkreślić należy fakt zachodzenia wzajemnych interakcji – jakkolwiek zmiana stanu spowodowana na analizowanych obszarze, będzie odczuwalna także poza jego granicami, podobnie – zmiany stanu zaistniałe w sąsiedztwie, z dużym prawdopodobieństwem będą dotyczyły także tego aspektu na analizowanym obszarze.

Analizując „osadzenie” analizowanego obszaru w systemie przyrodniczym należy zwrócić uwagę zwłaszcza na fakt, że jest on bardzo mały i pozbawiony szeregu walorów, które będąc elementami systemu przyrodniczego, takie powiązania budują. I tak, należy przede wszystkim wskazać na brak: lasów, czy cieków – to są elementy, które bardzo silnie integrują z terenami sąsiednimi. W tej sytuacji, powiązania mają miejsce przede wszystkim na płaszczyznach:

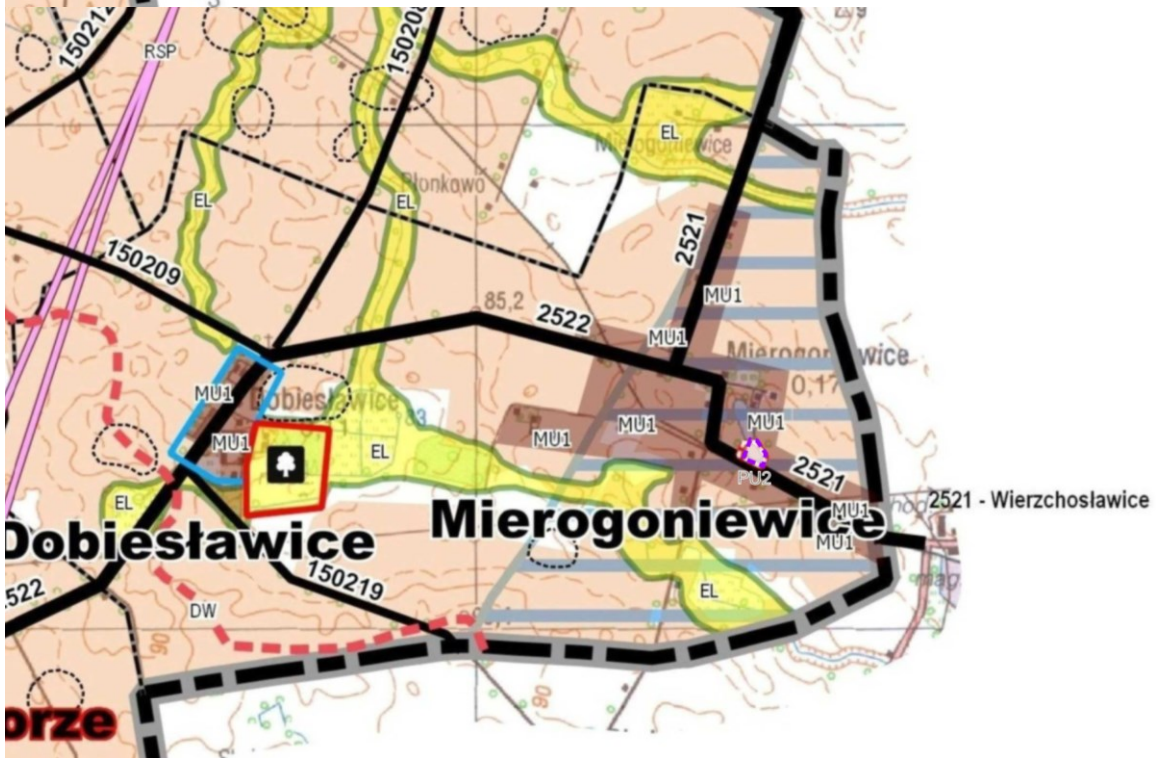
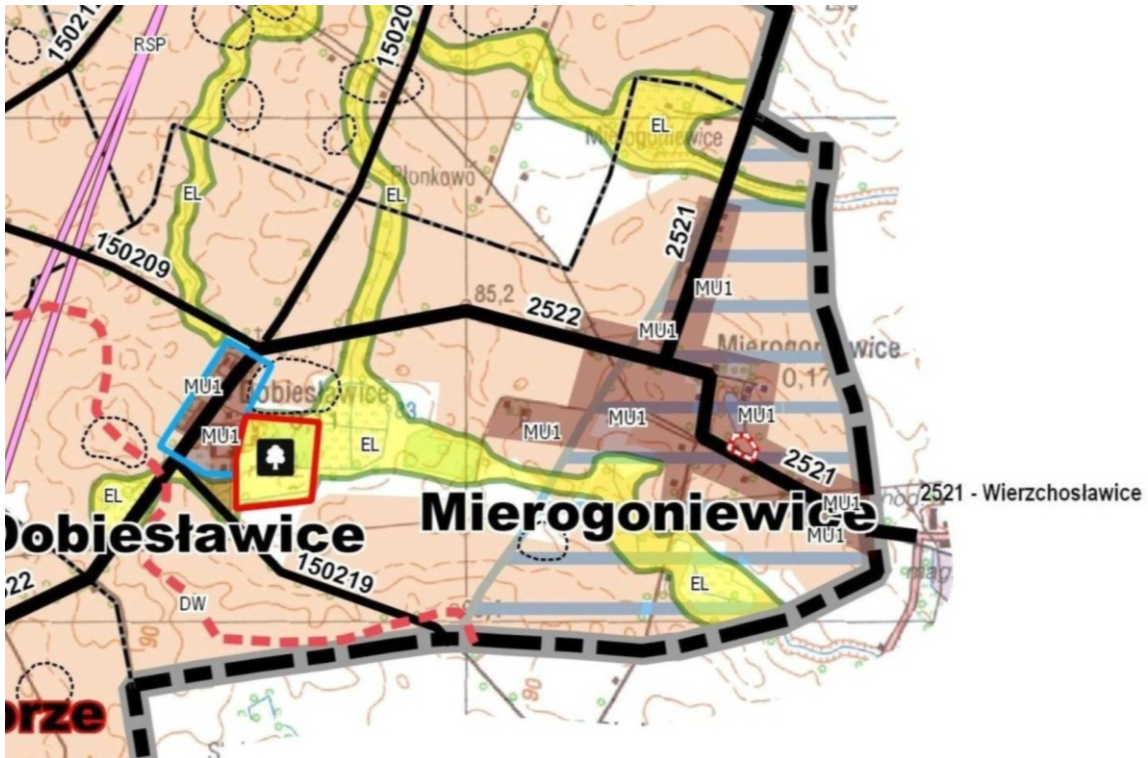
- rzeźby terenu – rzeźba obszarów sąsiednich (nawet w dosyć szerokim rozumieniu sąsiedztwa) stanowi kontynuację formy obserwowanej w analizowanym obszarze – one także stanowią wysoczyznę o równinnej rzeźbie, zajęta przez równinę polodowcową;
- gleby – gleby analizowanego obszaru mają swe kontynuację w sąsiednich jednostkach – jest to pochodna podobieństwa podłoża;
- położenie w sieci hydrograficznej – analizowany obszar ma kontynuację zlewni cząstkowej, w której leży;
- krajobraz – podobny charakter użytkowania w sąsiednich terenach rolniczych powoduje bardzo podobnie ukształtowany krajobraz (otwarty, rolniczy, z niewysoką zabudową);
- położenie poza systemem obszarów chronionych – podobnie jak tereny sąsiednie;
- stan środowiska – sąsiednie obszary prezentują podobny charakter funkcjonalny, a więc także podobny charakter i intensywność generowanych zanieczyszczeń – stan środowiska, ale także czynniki zewnętrzne go kształtujące, są w tych jednostkach – podobne.

3. Informacje o zawartości projektu Zmiany Studium

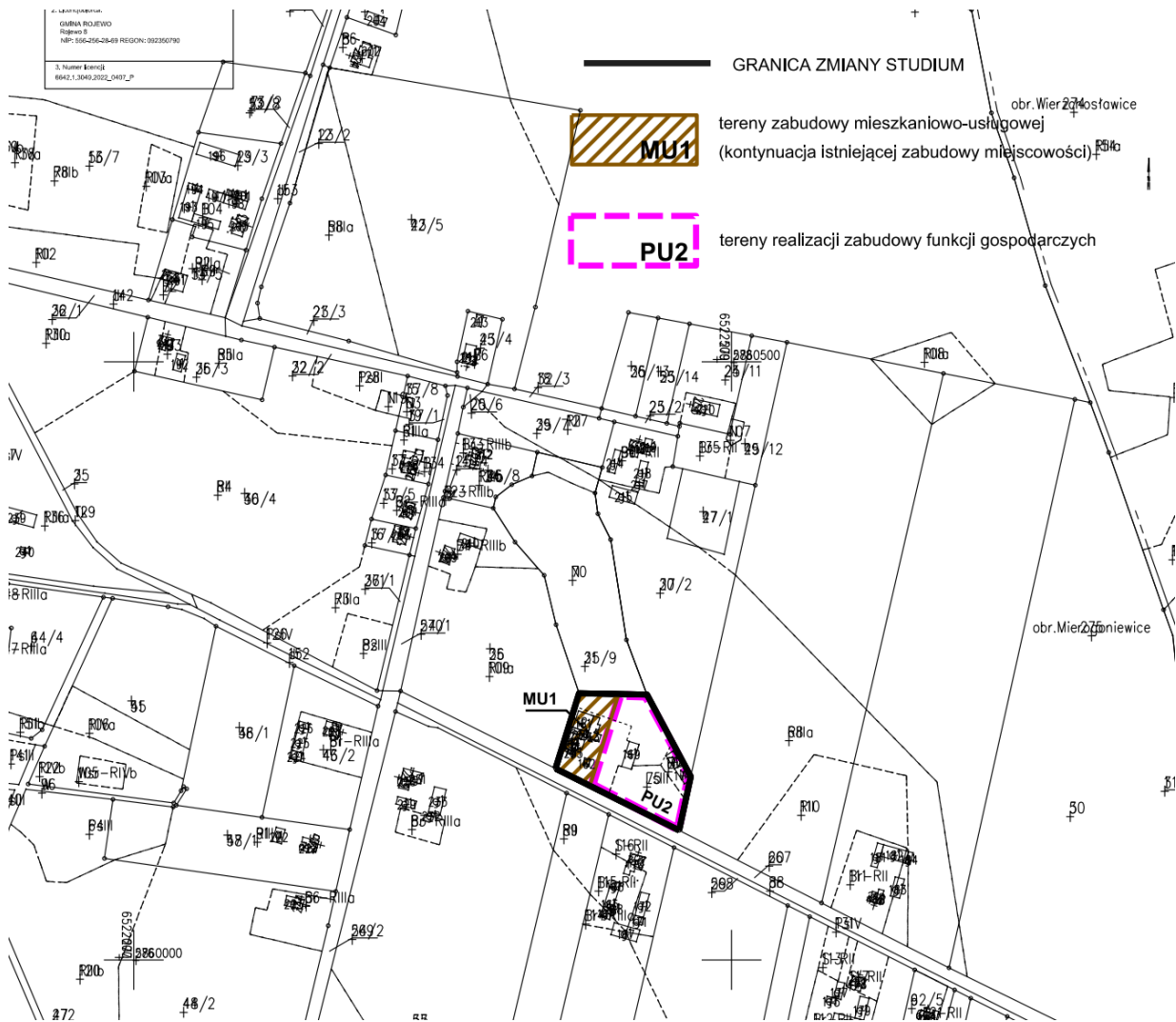
a) charakterystyka dokonywanej Zmiany Studium

Analizowana zmiana dokonywana jest w południowo-wschodniej części gminy Rojewo w miejscowości Miergoniewice. Przedmiotem zmiany jest niewielki teren - zajmuje powierzchnię ok. 0,82 ha, który w dotychczas obowiązującym studium był objęty przeznaczeniem „tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości)”. W wyniku wprowadzanej zmiany, zachodnia część tego terenu, o pow. nieco ponad 0,3 ha, zachowuje to przeznaczenie, a pozostała część, o pow. nieco ponad 0,5 ha, zmienia przeznaczenie na „tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych”. Zmiana dotyczy tylko jednego – zagospodarowanego już obecnie terenu – stanowiącego całość funkcjonalno-przestrzenną, na którą składa się zabudowa mieszkaniowa oraz towarzyszący jej teren prowadzenia działalności gospodarczej.

Wprowadzane zmiany pokazano na rysunkach poniżej oraz przedstawiono w tabeli.

Rysunek. Porównanie ustaleń Studium przed (mapa u góry) i po zmianie (mapa na dole).

Rysunek. Szczegółowy rysunek dokonywanej zmiany.

Tabela. Zmiana przeznaczenia wprowadzana w Studium

Powierzchnia	Dotychczasowe przeznaczenie	Wprowadzane przeznaczenie
ok. 0,82 ha	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – całość, tj. 0,82 ha	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – ponad 0,3 ha Tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych – ponad 0,5 ha

Ocena dokonywanej zmiany

W wyniku dokonywanej zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy nastąpi:

- ubytek terenów o przeznaczeniu: tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – o ok. 0,5 ha
- zwiększenie powierzchni terenów o przeznaczeniu: tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych – o ok. 0,5 ha

Są to zmiany całkowicie pomijalne na tle wskazywanych w Studium gminy Rojewo terenów o powyższym charakterze/przeznaczeniu.

Należy podkreślić, że w praktyce dokonywana zmiana Studium dotyczy adaptacji już istniejącego zagospodarowania – a nie stwarzania warunków dla rozwoju zagospodarowania. Jest to ważne uwarunkowanie, bo oprócz terenów już istniejącego zagospodarowania o funkcjach gospodarczych (adaptowanych w Studium), dotąd obowiązujące Studium wyznacza także (relatywnie niezbyt duże powierzchnie) tereny do rozwoju gospodarki w obszarach dotąd rolniczych.

b) potencjalne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy wprowadzane przez Zmianę Studium

W wyniku dokonywanej zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy nastąpi:

- ubytek terenów o przeznaczeniu: tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – o ok. 0,5 ha
- zwiększenie powierzchni terenów o przeznaczeniu: tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych – o ok. 0,5 ha

Dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości), w Studium formułuje się następujące ustalenia:

- *obszary istniejącej zabudowy miejscowości oraz ich bezpośredniego sąsiedztwa (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) - z dopuszczeniem uzupełnień, rozbudowy, przebudowy, przekształceń i rehabilitacji – funkcja mieszkaniowa z towarzyszącymi usługami, nieuciążliwe funkcje gospodarcze, zabudowa zagrodowa i związana z prowadzeniem działalności rolniczej.*
- *Powyższe dotyczy największych miejscowości, w których dalszy rozwój zabudowy będzie służył celowi koncentracji zagospodarowania oraz koncentracji ludności. Obecnie są to obszary zarówno zabudowy zwartej, jak i rozproszonej - ale rozmieszczonej wzdłuż głównych dróg, co stwarza znaczne rezerwy dla dalszego rozwoju zabudowy przy nie poszerzaniu granic istniejącej zabudowy lub ich nieznacznemu poszerzeniu poprzez kontynuację zabudowy zwartej. Wyklucza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (powyższe ograniczenie nie dotyczy realizacji infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego oraz z zakresu łączności, na podstawie przepisów odrębnych).*

Dla terenów realizacji zabudowy funkcji gospodarczych, w Studium formułuje się następujące ustalenia:

- *Dopuszcza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – pod warunkiem, że uciążliwość inwestycji zamknie się w granicach własności inwestora (nie dotyczy urządzeń infrastruktury łączności), przy uwzględnieniu zabezpieczeń przed oddziaływaniem na sąsiednie tereny o funkcjach mieszkaniowych. Zakaz realizacji nowej zabudowy służącej celom chowu lub hodowli zwierząt.*

Należy także zauważyć wpływ dokonywanej zmiany na strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy. Miejscowość Miergoniewice położona jest w strefie planistycznej A, a w jej ramach – w jednostce planistycznej określanej jako A2.

Strefa A („strefa południowa”) wskazywana jest w Studium jako strefa „obejmującą tereny położone na wysoczyźnie, dla której przewiduje się kontynuację działalności rolniczych, funkcji mieszkaniowo-usługowych i funkcji gospodarczych, a także wyznacza się tereny pod rozwój osadnictwa, funkcji gospodarczych (produkcyjno-usługowych) oraz energetyki wiatrowej”.

Dla jednostki A2 dotąd obowiązujące Studium określało następujące przeznaczenie:

- *jednostka o charakterze rolniczo-osadniczym, w której adaptuje się istniejące zagospodarowanie o funkcjach mieszkaniowo-usługowych oraz zabudowę zagrodową i zabudowę związaną z produkcją rolną i hodowlą, a także wyznacza się:
- obszary do rozwoju zabudowy mieszkaniowo-usługowej w ramach istniejącego zagospodarowania miejscowości oraz poprzez kontynuację istniejącej zabudowy miejscowości.*

Dokonywana zmiana poszerza zakres funkcjonalny tej jednostki. Zmiana Studium wprowadza dodatkowe ustalenie w rozdziale „Kierunki i zasady zagospodarowania oraz użytkowania terenów dla jednostek planistycznych”: „- rozwój działalności usługowo-produkcyjnych w granicach obszaru wskazanego na rysunku Studium (tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych)”

Podkreślić więc należy, że takie poszerzenie charakteru jednostki A2 nie jest sprzeczne z ogólnymi ustaleniami dla strefy A.

4. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000, zostały przeanalizowane dla następujących aspektów środowiska:

- a) różnorodność biologiczna,
- b) ludzie,
- c) zwierzęta i rośliny,
- d) woda,
- e) powietrze,
- f) powierzchnia ziemi,
- g) krajobraz,
- h) klimat,
- i) zasoby naturalne,
- j) zabytki i dobra kultury,
- k) dobra materialne.

a) potencjalne oddziaływania na środowisko działalności gospodarczych

Podkreślić należy, że brak jest możliwości precyzyjnego prognozowania oddziaływań powodowanych przez określone rodzaje prowadzonych działalności społeczno-gospodarczych, dopóki nie uwzględni się przynajmniej następujących najważniejszych kategorii uwarunkowań:

- Uwarunkowań specyficznych dla danego miejsca – konkretnej lokalizacji, w której działania te będą prowadzone – cechującej się zbiorem walorów o określonych interakcjach i powiązaniach zewnętrznych,
- Konkretnego rodzaju prowadzonej działalności – w ramach każdej z szeroko rozumianych kategorii (np. produkcja przemysłowa i jej konkretny rodzaj, świadczenie usług, itp.) w zależności od konkretnie prowadzonej działalności, oddziaływania na środowisko będą zróżnicowane,
- Szczegółowych rozwiązań organizacyjnych oraz technicznych zastosowanych przy projektowaniu lokalizacji i prowadzeniu konkretnej działalności. Wpływ na środowisko w największym stopniu może być ograniczany właśnie dzięki sukcesywnemu postępowi – i wdrażaniu coraz to nowocześniejszych rozwiązań lub wykazywaniu woli stosowania rozwiązań lepiej dostosowanych do lokalnych potrzeb (np. uwzględnianie potrzeb lokalnej społeczności i stosowanie rozwiązań na nie odpowiadających).

Niemniej jednak, każda kategoria prowadzonej działalności gospodarczej będzie się wiązała z szeregiem oddziaływań, które można przyjąć a priori jako typowe dla niej – i z bardzo dużym prawdopodobieństwem niemożliwe do uniknięcia, ale możliwe do ograniczania/sterowania poprzez rozwiązania przyjęte na etapie projektowania i wdrażania.

Poniżej przedstawiono tego typu oddziaływania typowe dla planowanego w zmianie Studium wprowadzenia działalności gospodarczej (usługowo-produkcyjnej), a w dalszej części prognozy skonfrontowano je z uwarunkowaniami typowymi dla tej konkretnej lokalizacji w gminie Rojewo, dla której dokonywana jest zmiana Studium.

Realizacja zabudowy o funkcjach gospodarczych (usługowo-produkcyjnych), wiąże się z generowaniem następujących oddziaływań na środowisko:

- powodowanie zajętości terenu,
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
- zmiana bioróżnorodności – polegające najczęściej na jej zmniejszeniu lub zmianie charakteru (choć podkreślić należy, że w terenie wcześniej użytkowanym rolniczo- różnorodność biologiczna jest bardzo niska),

- wyłączenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej – o zróżnicowanej skali, adekwatnej do powierzchni wyłączanego terenu oraz jego indywidualnej przydatności,
- pobór wody i generowanie ścieków (w zależności od rodzaju działalności),
- zmiana stosunków wodnych poprzez utwardzanie powierzchni i realizację kanalizacji deszczowej,
- generowanie odpadów przemysłowych (w zależności od rodzaju działalności),
- generowanie odpadów komunalnych,
- tworzenie barier dla migracji zwierząt (skala zróżnicowana w zależności od rodzaju działalności – ale przy dużej skali zabudowy, ze względu na powszechne występowanie ogrodzeń, skala takiej bariery może być bardzo istotna),
- ogół oddziaływań pośrednich związanych z generowaniem ruchu pojazdów samochodowych (hałas, wibracje, spaliny, zagrożenie bezpieczeństwa – ruch pojazdów samochodowych jest nieodzownym efektem prowadzenia działalności gospodarczej, lokowanie takich terenów przy głównych drogach powoduje, że jego uciążliwość jest relatywnie mała),
- ogół oddziaływań pośrednich związanych z oferowaniem miejsc pracy (a więc także zarobkowania, wpływu na jakość życia właścicieli i pracowników danego podmiotu)
- oddziaływania na krajobraz (zależnie od skali zabudowy i jej szczegółowej lokalizacji oraz od warunków ekspozycji),
- oddziaływania na lokalny klimat (topoklimat) – w skrajnych przypadkach, przy bardzo dużej skali terenów utwardzonych, może być wpływ na temperaturę oraz bilans wodny.

Skala rzeczywistego oddziaływania zależy od szczegółowych parametrów zagospodarowania, zastosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, intensywności, sposobu obsługi w zakresie infrastruktury, a przede wszystkim - rodzaju prowadzonych działalności.

b) prognoza w ujęciu problemowym

Prognozowane oddziaływania na poszczególne aspekty środowiska

Aspekt środowiska	Prognozowany charakter oddziaływań
Obszary Natura 2000	Wyklucza się możliwość wystąpienia bezpośrednich lub pośrednich oddziaływań negatywnych na obszary chronione w sieci Natura 2000.
Inne obszary i obiekty chronione	Wyklucza się możliwość wystąpienia bezpośrednich lub pośrednich oddziaływań negatywnych na inne obiekty lub obszary chronione.
Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	<p>Wszelkie ingerencje w przestrzeń, zmieniające jej funkcje czy też intensywność użytkowania, powodują zmiany w zakresie bioróżnorodności oraz w świecie roślin i zwierząt. Oddziaływania zależą jednak od rodzaju działalności oraz środowiska, w którym się ona odbywa. W ujęciu modelowym, poza ewentualnie planowanymi zalesieniami, generalnie na poziomie projektowania suikzp - żadne ich ustalenia nie służą renaturalizacji przestrzeni, czy wybranych ekosystemów. Każde z wprowadzanych ustaleń studium określających zmianę przeznaczenia terenu – zwiększa antropogeniczny wpływ na kształt ekosystemów i sztucznie tworzy „różnorodność” w danej lokalizacji. Ewentualne pozytywne zmiany mogą być więc jedynie skutkiem pośrednim podejmowanych działań lub też wynikiem działań całkowicie sztucznych (takich jak na przykład urządzenia zieleni w związku z realizacją zabudowy – bardzo możliwe że nastąpi wskutek tego wzrost bioróżnorodności, ale będzie on się wiązał ze sztucznymi nasadzeniami, w tym także roślin ozdobnych, obcych dla danego środowiska). Taka sytuacja będzie miała miejsce także w analizowanym przypadku.</p> <p>Jak stwierdzono wcześniej – analizowany teren będący przedmiotem zmiany Studium, nie wykazuje walorów środowiskowych – jest zagospodarowany w wysokim stopniu, pozbawiony wód stojących lub płynących, ma bardzo niedużą powierzchnię biologicznie czynną i w tylko minimalnym stopniu jest pokryty roślinnością. Obecnie cechuje się bardzo niską różnorodnością biologiczną, kształtowaną przez zielen przydomową i ozdobną o niewielkiej powierzchni. Analizowany teren położony jest poza przebiegiem korytarzy ekologicznych.</p> <p>Wprowadzana zmiana Studium może wpłynąć pośrednio pozytywnie na różnorodność biologiczną, świat roślin i zwierząt. Konsekwencją zmiany Studium będzie z pewnością sporządzenie aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) dla analizowanego terenu. Każdy mpzp, nawet sporządzany dla terenu już zagospodarowanego, określa zasady i warunki kształtowania zagospodarowania, w tym zwłaszcza parametry i intensywność zabudowy ale także wymaganą powierzchnię biologicznie czynną, może także wyznaczyć konieczność realizacji zieleni izolacyjnej, wyznacza linie zabudowy. Oznacza to, że nawet w stosunku do terenu już zagospodarowanego,</p>

sporządzenie mpzp (jako konsekwencji sporządzenia zmiany Studium), może mieć duży wpływ porządkujący – to znaczy prowadzący do usystematyzowania zagospodarowania i stworzenia warunków dla kształtowania terenów zieleni. Należy się spodziewać takich pozytywnych zmian także w tym przypadku - ale będą one miały charakter pośredni i nastąpią na kolejnym etapie planistycznym (Studium jest tu etapem zbyt wczesnym, poprzedzającym ten zasadniczy etap, gdzie te warunki są kształtowane).

Zagospodarowanie o przeznaczeniu usługowo-produkcyjnym stwarza możliwość zaistnienia pewnej różnorodności, która wprawdzie będzie ukształtowana całkowicie sztucznie i będzie relatywnie niewielka i mało intensywna (w rozumieniu liczby gatunków obecnych na danym obszarze), niemniej jednak – może stanowić pozytywną zmianę w stosunku do stanu dotychczasowego. Nawet na terenach przemysłowych, magazynowych i składowych realizuje się różne formy zieleni. Tereny większych powierzchni zadrzewień i zakrzewień już po kilku latach prezentują określoną wartość ekologiczną (siedliska ptaków), często jest to wzbogacenie bioróżnorodności w stosunku do uprzedniej funkcji terenów rolnych (pozbawionych zadrzewień i zakrzewień). Tereny urządzonej i zadbanej zieleni w dużych podmiotach gospodarczych są często traktowane jako czynnik ocieplający ich wizerunek – są to więc obszary zadbane, bo mają wpływ na kształtowanie pozytywnego wizerunku. Zwraca się także uwagę, że odpowiednio urządzona zieleń poprawia warunki pracy, a więc także jej wydajność, wpływa na koszty ogrzewania a zwłaszcza chłodzenia pomieszczeń, łagodzi konflikty społeczne z sąsiednimi społecznościami – tworząc strefy izolacyjne, buforowe. Błędem jest więc przyjęcie założenia, że przeznaczenie terenu na cel U/P każdorazowo musi się wiązać z niską różnorodnością biologiczną. Dbałość o ten aspekt powinno się egzekwować na etapie sporządzenia mpzp, ale także podczas konsultacji zamierzeń inwestycyjnych z lokalną społecznością.

W przypadku terenów działalności gospodarczych należy także uwzględnić aspekt groduzenia powierzchni – co w przypadku większych terenów jest przeszkodą dla przemieszczania się zwierząt. Biorąc jednak pod uwagę wielkość analizowanego terenu i charakter szerszej okolicy analizowanej lokalizacji, na pewno nie będzie to znacząca uciążliwość – nie są to rejony szlaków migracyjnych dużych ssaków.

W sąsiedztwie analizowanego terenu znajduje się niewielki zbiornik wodny. Tego typu formy są ostojami dla ptaków, owadów, płazów. Uporządkowanie sytuacji planistycznej może wpłynąć na poprawę stanu wody (także ze względu na ograniczenia działalności, które może wprowadzić plan). Nie należy spodziewać się zagrożeń dla jego linii brzegowej, jednak teoretycznie prowadzenia działalności gospodarczej może powodować efekt płoszenia zwierząt wskutek częstszej obecności człowieka.

Na koniec należy stwierdzić, że obsługa komunikacyjna analizowanego terenu realizowana będzie przez już istniejącą sieć dróg. Teren jest dobrze dostępny, dobrze predestynowany do prowadzenia działalności wymagającej pracy przewozowej, czy chociażby dobrej dostępności dla klienteli lub kontrahentów. Nie zajdzie więc konieczność trasowania nowych dróg w obszarach dotychczas niezabudowanych, co zawsze stanowi przerwanie ciągłości przestrzeni, a dzielenie przestrzeni na mniejsze części zawsze osłabia jej odporność na antropopresję (trasowanie nowych dróg niekorzystnie oddziałuje na świat zwierząt, dla których droga stanowi istotną barierę przestrzenną; realizowane przy okazji inwestycji drogowych przepusty i przejścia dla zwierząt zazwyczaj rekompensują straty tylko w ograniczonym wymiarze).

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

W ustaleniach Studium dla *terenów realizacji zabudowy funkcji gospodarczych*, a takie przeznaczenie ustanawia się dla analizowanego terenu będącego przedmiotem zmiany Studium: „Dopuszcza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – pod warunkiem, że uciążliwość inwestycji zamknie się w granicach własności inwestora (nie dotyczy urządzeń infrastruktury łączności), przy uwzględnieniu zabezpieczeń przed oddziaływaniem na sąsiednie tereny o funkcjach mieszkaniowych. Zakaz realizacji nowej zabudowy służącej celom chowu lub hodowli zwierząt”.

Przeznaczenie, które było ustanawiane dla analizowanego terenu przed zmianą – wykluczało możliwość realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Należy zauważyć, że dopuszczenie lub ograniczenie możliwości realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będzie przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Fakt, iż Studium dopuszcza taką możliwość nie stanowi zobowiązania do jej uwzględniania w planie, tym bardziej iż już w studium znalazło się zastrzeżenie, że „uciążliwość inwestycji zamknie się w granicach własności inwestora i przy uwzględnieniu zabezpieczeń przed oddziaływaniem na sąsiednie tereny o funkcjach mieszkaniowych”.

Analiza sąsiedztwa wskazuje, że na etapie tworzenia mpzp zasadne wydaje się ustanowienie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, natomiast należy rozważyć możliwość dopuszczenia przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Jakość życia, zdrowie i bezpieczeństwo ludności	Dokonywana zmiana studium teoretycznie może wpłynąć na jakość życia mieszkańców, jednak podkreślić należy – bo ma to kluczowe znaczenie dla oceny tego aspektu, że zmiana ma w tym przypadku charakter regulujący już obecnie prowadzoną działalność gospodarczą na tym terenie, a więc ma tu miejsce adaptacja i ustanowienie reguł/zasad dla działalności już prowadzonej. W praktyce oznacza to możliwość ustanowienia zasad ograniczających negatywne oddziaływania – ale ma to miejsce na etapie tworzenia mpzp.
Wody powierzchniowe i podziemne	Nie należy spodziewać się skutków negatywnych, a bardzo możliwe są skutki pozytywne. Zmiana Studium ma w tym przypadku charakter regulujący już obecnie prowadzoną działalność gospodarczą na tym terenie, jej konsekwencją będzie z pewnością sporządzenie mpzp. Mppz poprzez szczegółowe ustalenia, formułuje zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Tak więc można założyć pozytywny wpływ pośredni dokonywanej zmiany Studium na zagadnienie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Działalności gospodarcze podlegają rygorystycznemu gospodarowaniu wodą, stąd należy założyć pełne udokumentowanie poboru wody oraz skali wytwarzanych ścieków, wraz z kontrolą ich jakości. W tym konkretnym przypadku z założenia należy wykluczyć rozwój działalności wymagających dużego poboru wody, bowiem brak dużych odbiorników ścieków wyklucza możliwość prowadzenia takich działalności. Trzeba podkreślić, że szereg rodzajów działalności gospodarczych nie wymaga znacznej ilości wody do prowadzenia działalności – często jest to woda potrzebna przede wszystkim do celów socjalno-bytowych pracowników a nie do prowadzonej produkcji lub świadczonych usług. Zagadnienia ochrony zasobów wód można uznać za niezagrażone.
Powietrze	Ocena potencjalnych oddziaływań dokonywanej zmiany na stan powietrza jest analogiczna do oceny oddziaływań na stan wód. Nie należy spodziewać się skutków negatywnych, a bardzo możliwe są skutki pozytywne. Zmiana Studium ma w tym przypadku charakter regulujący już obecnie prowadzoną działalność gospodarczą na tym terenie, jej konsekwencją będzie z pewnością sporządzenie mpzp. Mppz poprzez szczegółowe ustalenia, formułuje także zasady pośrednio oddziałujące na czystość powietrza. Tak więc można założyć pozytywny wpływ pośredni dokonywanej zmiany Studium na ten aspekt. Każda działalność gospodarcza z założenia negatywnie na jakość powietrza, ponieważ niezależnie od rodzaju prowadzonych działalności, wyzwała pewną skalę ruchu pojazdów. To zanieczyszczenia komunikacyjne należy uznać za najważniejszy rodzaj oddziaływań na powietrze. Działalności gospodarcze są niezwykle zróżnicowane pod względem emisji zanieczyszczeń powietrza, a bardzo często zasadnicza działalność nie powoduje takich emisji lub są one mniejsze, niż w terenach mieszkaniowych. Należy zauważyć, że w tym konkretnym przypadku – analizowany teren jest dobrze przewietrzany.
Powierzchnia ziemi	Każda działalność inwestycyjna wiąże się z przekształceniami powierzchni ziemi. W tym kontekście jest to jeden z tych aspektów środowiska najsilniej narażonych na degradację. Oddziaływanie polega nie tylko na zajmowaniu terenów niezabudowanych dotąd, zagospodarowaniem, a więc na ograniczaniu powierzchni biologicznie czynnej, ale także na dokonywaniu wyrównywania rzeźby czy prowadzeniu prac ziemnych, naruszających wierzchnią warstwę litosfery. Należy jednak podkreślić, że w tym konkretnym przypadku: <ul style="list-style-type: none"> • ma miejsce adaptacja już istniejącego zagospodarowania – w wyniku zmiany Studium nie dojdzie więc do zajęcia dodatkowych terenów • nie zachodzi potrzeba dokonywania niwelacji terenu • nie zachodzi potrzeba dokonywania wyłączeń z produkcji rolniczej • ponieważ już obecnie prowadzona jest działalność gospodarcza, dokonanie zmiany Studium nie musi skutkować zmianą generowanych odpadów W przypadku terenów rozwoju działalności gospodarczych, sporządzenie zmiany Studium niemal z pewnością skutkować będzie sporządzeniem aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. To mpzp ustanawia zasady kształtujące intensywność zabudowy, a więc także minimalny wymagany wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej. W przypadku działalności gospodarczych jest on zazwyczaj niski lub bardzo niski (w terenach o takim przeznaczeniu skala możliwych przekształceń powierzchni ziemi, jest zawsze obiektywnie bardzo duża) – niekiedy mieści się wręcz w przedziale 5-20%. Nawet jeśli tak niski wskaźnik zostanie ustalony, to uwzględniając małą powierzchnię tego terenu oraz sąsiedztwo cechujące się bardzo wysokimi wskaźnikami powierzchni biologicznie czynnej, nie będzie tu zagrożenia rozwoju zbyt intensywnego zagospodarowania.
Surowce mineralne	Wprowadzana zmiana nie będzie miała żadnych skutków dla zachowania lub eksploatacji złóż surowców.
Krajobraz	W tym konkretnym przypadku ma miejsce adaptacja już istniejącego zagospodarowania – w wyniku zmiany Studium nie dojdzie więc do zmiany funkcji, jednak możliwa jest zmiana charakteru zagospodarowania. W przypadku terenów rozwoju działalności gospodarczych, sporządzenie zmiany Studium niemal z pewnością skutkować będzie sporządzeniem aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. To mpzp ustanawia zasady kształtujące parametry zabudowy i możliwe jest, że dopuści realizację zabudowy wysokiej, typowej dla funkcji P/U, bo wiele rodzajów działalności wymaga zabudowy wielkokubaturowej.

	<p>Tak więc, wprowadzana zmiana Studium nie musi, ale może mieć pośredni wpływ na krajobraz, poprzez stworzenie warunków dla sporządzenia mpzp ustanawiającego warunki dla rozwoju nowego zagospodarowania, w miejsce istniejącego.</p> <p>Podkreślić jednak należy, że zmiany tej nie należy oceniać jednoznacznie negatywnie. Zabudowa o charakterze produkcyjnym, magazynowym i składowym, także na obszarach tradycyjnie wiejskich, jest w Polsce od co najmniej 2-3 dekad coraz częściej spotykana. Nie może być już traktowana jako element obcy, kolizyjny z tradycyjnym krajobrazem wiejskim – jest to po prostu inna forma zagospodarowania, także realizowana na obszarach wiejskich. Wiąże się ze specyficzną fizjonomią, często ocenianą negatywnie przede wszystkim ze względu na dużą skalę i pewną monotonię. Jednak zabudowa taka może być skutecznie maskowana przez nasadzenia, a niekiedy przybiera atrakcyjną formę, stanowiącą wyróżnik danego miejsca. Z pewnością zabudowa będzie bardzo dobrze eksponowana z sąsiedniej drogi, warto więc w ustaleniach szczegółowych mpzp uwzględnić konieczność zachowania wysokiej estetyki zabudowy.</p>
Klimat	<p>Ponieważ dokonywana zmiana Studium dotyczy adaptacji istniejącego terenu prowadzenia działalności gospodarczych, w dodatku o bardzo małej powierzchni, nie będzie miała w praktyce większego znaczenia dla kwestii kształtowania lokalnych warunków klimatycznych.</p> <p>Z założenia wyznaczanie terenów rozwoju gospodarczego jest niekorzystne z punktu widzenia mitygacji do zmian klimatu. Tereny takie cechują się dużą powierzchnią terenów utwardzonych, co powoduje konieczność realizacji urządzeń związanych z efektywnym zatrzymywaniem i ponownym użyciem wód opadowych oraz roztopowych. Duże powierzchnie utwardzone prowadzą do powstawania „wysp ciepła”, co jest możliwe do ograniczenia poprzez właściwe i efektywne rozwiązania.</p> <p>Na powyższe zagadnienia powinien zwrócić uwagę mpzp, ale jak wskazano wcześniej – w tym wypadku zagadnienie to, ze względu na warunki szczegółowe, nie ma większego znaczenia.</p> <p>W mpzp należy uwzględnić rozwój instalacji oze, w tym fotowoltaiki na dachach budynków.</p>
Zabytki i środowisko kulturowe	<p>Wprowadzana zmiana nie będzie miała żadnych skutków negatywnych dla środowiska kulturowego.</p>
Dobra materialne	<p>W przypadku zagadnienia dobra materialne, nastąpi bezsprzecznie oddziaływanie pozytywne, związane z uporządkowaniem formalnym możliwości prowadzenia działalności gospodarczych oraz możliwością zarobkowania przez okoliczną ludność w pobliżu miejsca zamieszkania.</p>
PODSUMOWANIE	<p>Przeprowadzona analiza prowadzi do wniosku, że analizowany teren jest predestynowany do realizacji zamierzanych funkcji gospodarczych. Nie prezentuje szczególnych walorów środowiskowych. Przy prowadzeniu działalności gospodarczej kluczowe znaczenie ma ochrona jakości życia mieszkańców terenów sąsiednich,</p> <p>W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który będzie sporządzany jako następstwo zmiany Studium, sugeruje się rozważenie uwzględnienia następujących ustaleń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenia zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko • Wprowadzenie docelowej obsługi w zakresie gospodarki ściekowej za pomocą sieci zbiorczej • Ustanowienia możliwie wysokiego wskaźnika wymaganej powierzchni biologicznie czynnej • Dbłość o wysoką jakość architektoniczno-estetyczną zabudowy • Powszechnego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza ogniw słonecznych

5. Ustalenia końcowe

a) potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”).

W przypadku analizowanej zmiany Studium dokonanie typowej analizy opcji zerowej – czyli zaniechania realizacji wprowadzanych ustaleń – jest utrudnione ze względu na charakter analizowanego terenu, objętego zmianą.

Podkreślić należy, że jest to teren, gdzie prowadzona jest już działalność gospodarcza, w całości jest zagospodarowany. Teren jest niewielki i może służyć prowadzeniu niewielkiego podmiotu gospodarczego o charakterze usługowym i/lub produkcyjnym. Brak rezerw terenowych uniemożliwia rozwój działalności o dużej skali i intensywności. Zmiana Studium może rozszerzyć zakres prowadzonej już obecnie działalności, może też przyczynić się do zmiany charakteru zagospodarowania – ale bardzo prawdopodobne jest też, że zmiana Studium sformalizuje stan obecny, nie prowadząc do istotnych zmian.

Dokonywana zmiana Studium ma więc charakter porządkujący, z dopuszczeniem działań proinwestycyjnych, ale nie jest nastawiona na intensywne stymulowanie działań proinwestycyjnych. To wskazuje na charakter możliwych zmian i ich skutków w sferze środowiskowej.

W takiej sytuacji zaniechanie wykonania ustaleń zmiany Studium, może się wiązać przede wszystkim z wystąpieniem konsekwencji negatywnych. Zaniechanie zmiany nie zatrzyma bowiem prowadzonej tu działalności, a dokonanie zmiany pozwoli w dużo większym stopniu zapanować nad prowadzoną działalnością, charakterem zagospodarowania, a więc także powodowanymi skutkami środowiskowymi. Należy bowiem przyjąć założenie, że konsekwencją zmiany Studium będzie sporządzenie aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który sformalizuje wszystkie aspekty zagospodarowania, odniesie się do parametrów zabudowy, obsługi infrastrukturalnej, uwzględni aktualny stan prawny. Będzie więc w największym stopniu zabezpieczał interes ochrony środowiska.

Podsumowując - za „opcją zerową”, czyli niepodjęciem działań, przemawiać może w praktyce jedynie chęć utrzymania status quo w stanie zagospodarowania tego terenu, który jest przedmiotem zmiany Studium. Jednak takie pasywne podejście nie tylko nie chroni środowiska przed oddziaływaniem, ale także pozbawia samorząd gminy możliwości wpływu na prowadzoną tu działalność i jej skutki środowiskowe. Opcja zerowa nie jest więc rozwiązaniem korzystniejszym.

b) analiza możliwości zastosowania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem wdrażania ustaleń projektu Studium

Podczas realizacji ustaleń Studium, możliwe jest niwelowanie skali negatywnych oddziaływań, poprzez przestrzeganie zasad mających na celu maksymalną ochronę zasobów przyrody, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. W analizowanym przypadku, ze względu na charakter wprowadzanej zmiany i konkretne uwarunkowania terenowe, wskazuje się przede wszystkim następujące możliwości:

- wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
- konieczność zadbania o ochronę jakości życia w sąsiedztwie,
- konieczność dbałości o wysoką jakość architektoniczno-estetyczną zabudowy,
- wprowadzenie docelowej obsługi w zakresie gospodarki ściekowej za pomocą sieci zbiorczej
- ustanowienia możliwie wysokiego wskaźnika wymaganej powierzchni biologicznie czynnej
- sugestię powszechnego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza ogniw słonecznych jako uzupełniającego źródła energii.

c) analiza możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie Studium wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Ustalenia Studium przeanalizowano w celu identyfikacji rozwiązań alternatywnych, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne aspekty środowiska (realizacja zamierzonych celów byłaby wówczas z punktu widzenia oddziaływań na środowisko bardziej efektywna – zostałyby osiągnięta przy niższych kosztach).

Zmiana Studium dotyczy konkretnego terenu, w dodatku już obecnie zagospodarowanego, w którym prowadzi się działalność gospodarczą – i zmiana ma na celu przede wszystkim adaptację tego stanu. Oznacza to brak możliwości wykonania typowej szerokiej analizy możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych. Wykluczyć należy poszukiwanie innej lokalizacji lub innego przeznaczenia terenu. Skupić należy się przede wszystkim na rozwiązaniach w największym stopniu adaptujących prowadzoną działalność do tej konkretnej lokalizacji – czyli na rozwiązaniach zapewniających jak najmniejszą skalę negatywnych oddziaływań.

Podkreślić należy, że analizowany teren, będący przedmiotem zmiany Studium:

- jest dogodnie położony komunikacyjnie – łatwo dostępny,
- nie prezentuje szczególnie cennych walorów, leży poza systemem obszarów chronionych
- nie wymaga wyłączeń gleb
- pozwala na uzupełnienie oferty inwestycyjnej dostępnej w środkowej części gminy, ofertą w części południowej
- pozwala na prowadzenie działalności gospodarczych bez powodowania istotnych uciążliwości dla terenów sąsiednich – mieszkaniowych.

Analizowany teren jest więc dobrze predestynowany do prowadzenia działalności gospodarczych i nawet gdyby istniała możliwość poszukiwania rozwiązań alternatywnych, mógłby być rekomendowany jako właściwa lokalizacja dla prowadzenia założonych działalności.

W kontekście powyższego, nie wskazuje się rozwiązania alternatywnego – jest to właściwa lokalizacja.

d) propozycja monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obligatoryjny monitoring aktualności studium wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 32 stwierdza iż „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”. Powyższa ustawa precyzuje także, że ocena taka powinna się odbywać co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy (w praktyce tak określoną częstotliwość należy ocenić jako dalece niewystarczającą!).

Ustawa nie precyzuje zakresu monitoringu, a trzeba określić, że potencjalnie jest on bardzo szeroki i obejmuje nie tylko zagadnienia związane stricte z zagospodarowaniem przestrzennym, ale także szereg zjawisk, struktur i procesów bezpośrednio warunkujących możliwości rozwoju gminy. Szczegółowy zakres możliwego monitoringu oraz częstotliwość jego dokonywania, ściśle zależne są od specyfiki danego zagadnienia.

Źródłami danych na potrzeby monitoringu są:

- Urząd Gminy oraz instytucje podległe samorządowi gminy – w zakresie zadań własnych, zmian zagospodarowania, inwestycji realizowanych na terenie gminy,
- Urząd Statystyczny – w zakresie zagadnień społeczno-gospodarczych (zachodzących procesów i struktur mający miejsce w gminie) oraz w zakresie oceny zmian roli i znaczenia gminy na tle powiatu i województwa,
- gestorzy sieci – w zakresie infrastruktury technicznej (zwłaszcza przesyłowej) oraz komunikacyjnej (drogi wojewódzkie i powiatowe, linia kolejowa) zlokalizowanej na terenie gminy,
- Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska – jako instytucja prowadząca regularne oceny stanu różnych aspektów środowiska na terenie województwa.

Monitorowanie zachodzących zmian jest jednym z podstawowych instrumentów kreowania rozwoju danego obszaru. Znajomość aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej (także sytuacji na tle innych jednostek) pozwala na szybsze i trafniejsze podejmowanie decyzji. W przypadku planowania przestrzennego, monitoring ma na celu:

- ocenę stopnia i jakości realizacji zadań własnych,
- ocenę stanu zagospodarowania przestrzennego i jego zmian,
- szybką identyfikację pojawiających się konfliktów lub barier rozwoju oraz przeciwdziałanie im,
- ocenę charakteru zmian uwarunkowań, w których funkcjonuje dana jednostka (zmiana uwarunkowań zewnętrznych bardzo często przewartościowuje mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia rozwoju),
- ocenę potrzeby aktualizacji Studium (związaną z pojawieniem się zbyt wielu, lub zbyt złożonych, nowych uwarunkowań rozwoju).

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż samorząd gminny odpowiada tylko za niewielką część zadań niezbędnych dla powodzenia rozwoju gminy. W przypadku niektórych innych przedsięwzięć działania samorządu mogą mieć charakter katalizatorów - samorząd nie może bezpośrednio realizować zadań, ale może tworzyć sprzyjające warunki dla różnego rodzaju przedsięwzięć. Niektóre uwarunkowania są jednak całkowicie niezależne od działań samorządu.

Należy uwzględnić fakt, że dokonywana zmiana Studium dotyczy tylko niewielkiej części przestrzeni gminy oraz ma na celu wprowadzenie określonej funkcji. Dlatego też nie zachodzi potrzeba stosowania bardzo szerokiego monitoringu, typowego dla sporządzania studium dla całej gminy – wystarczy tylko prowadzenie ocen zmian w bardzo specyficznym zakresie, dostosowanym do zakresu zmiany Studium.

Monitoring powinien być przeprowadzany poprzez coroczne (jednorazowe w ciągu roku) sporządzenie informacji przedstawiającej zestawienie danych i informacji o aktualnym stanie wprowadzania zmian zagospodarowania, ustanowionych w dokonywanej zmianie Studium oraz o zmianach w tym zakresie, które zaszły od poprzedniego roku.

Sugeruje się, by wykonywać tego typu opracowanie w drugim kwartale każdego roku, gdyż wówczas dostępne są już dane i informacje za rok ubiegły (dane dotyczące zadań własnych) lub z poprzedzającego go roku (dane publikowane przez Urząd Statystyczny).

Proponuje się następujące wskaźniki monitorowania stanu zagospodarowania przestrzennego oraz procesów rozwoju społeczno-gospodarczego – adekwatne do wprowadzanej zmiany Studium:

a) wskaźniki zmian stanu zagospodarowania przestrzennego – dane tylko dla obszaru dokonywanej zmiany

wskaźnik	źródło danych	częstotliwość uzyskiwania wskaźnika
liczba mpzp uchwalonych w ostatnim roku	Urząd Gminy	corocznie
powierzchnia objęta przez mpzp uchwalone w ostatnim roku - ogółem	Urząd Gminy	corocznie
powierzchnia objęta przez mpzp uchwalone w ostatnim roku - na cele U	Urząd Gminy	corocznie
powierzchnia objęta przez mpzp uchwalone w ostatnim roku - na cele P	Urząd Gminy	corocznie
powierzchnia objęta przez mpzp uchwalone w ostatnim roku - na cele P/U	Urząd Gminy	corocznie
powierzchnia objęta przez mpzp uchwalone w ostatnim roku - na cele U/P	Urząd Gminy	Corocznie
powierzchnia terenów zajętych przez zieleń	Urząd Gminy	Corocznie

b) wskaźniki tła rozwoju społeczno-gospodarczego – dane dla całej gminy

wskaźnik	źródło danych	częstotliwość uzyskiwania wskaźnika
liczba ludności gminy	Główny Urząd Statystyczny	corocznie
saldo migracji w ostatnim roku	Główny Urząd Statystyczny	corocznie
przyrost naturalny w ostatnim roku	Główny Urząd Statystyczny	corocznie
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Główny Urząd Statystyczny	corocznie
liczba osób bezrobotnych	Główny Urząd Statystyczny	corocznie
% ludności zamieszkującej w rodzinach objętych świadczeniami pomocy społecznej	Główny Urząd Statystyczny	corocznie

e) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Skutki realizacji ustaleń dokonywanej zmiany „Studium” nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego w rozumieniu art. 58 ustawy Prawo ochrony Środowiska.

f) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko do projektu Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rojewo, której obowiązek sporządzenia wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 roku Nr 199 poz. 1227).

Zgodnie z powyższą ustawą, prognoza powinna w oparciu o informacje o zawartości (ustaleniach) dokumentu, którego dotyczy oraz o stanie środowiska obszaru, którego dotyczy określać, analizować i oceniać prognozowane zmiany tego stanu w przypadku:

- braku realizacji projektowanego dokumentu (tzw. „opcja zerowa”),
- podjęcia realizacji tego dokumentu.

W tym drugim przypadku **prognoza powinna analizować przewidywane oddziaływania na: sieć Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne (uwzględniając zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy).**

Rada Gminy Rojewo w dniu 31 marca 2022 r. podjęła uchwałę Nr XXXVII/242/2022 w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rojewo.

Dokonanie zmian w zapisach studium w związku z powyższą uchwałą dotyczy tylko jednego terenu, a zakres zmian odnosi się wyłącznie do zmiany jego przeznaczenia. Zmiana ta pośrednio powoduje rozszerzenie zakresu funkcji realizowanych w jednostce struktury funkcjonalno-przestrzennej, w której znajduje się wzmiankowany teren. Podkreśla się, że ustalenia dotyczące pozostałego zakresu studium pozostaną w formie niezmienniczej.

Należy wskazać, że wprowadzenie zmian do wybranych, pojedynczych zapisów studium, zarówno w części tekstowej jak i graficznej, zgodnie z § 8 ust. 2. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jest fragmentaryczną zmianą obowiązującego studium.

Dlatego też, analizując powyższy projekt studium w kontekście jego oddziaływań na środowisko, należy zwrócić uwagę na podstawowe uwarunkowanie, jakim jest fakt, iż następuje tu zmiana stanu dotychczasowego, a z formalnego punktu widzenia, prognoza dla zmiany studium odnosi się nie do faktycznego zagospodarowania, ale do ustaleń obowiązujących obecnie na danym terenie. W takiej sytuacji, prognoza porównuje potencjalne oddziaływania, które były lub mogły być efektem dotąd obowiązujących ustaleń, z oddziaływaniami, które mogą być skutkiem wprowadzanych ustaleń (zmieniających ustalenia dotychczasowe). Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w dotychczasowym Studium analizowany teren w całości był przeznaczony na cel mieszkaniowo-usługowy, a obecnie jego większość zyskuje przeznaczenie o funkcji gospodarczych.

Przedmiotem zmiany Studium jest niewielki teren położony w miejscowości Miergoniewice, w jej wschodniej części. Teren zajmuje powierzchnię ok. 0,82 ha i w dotychczas obowiązującym studium ustalono dla niego przeznaczenie „tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości)”. W wyniku wprowadzanej zmiany, zachodnia część tego terenu, o pow. nieco ponad 0,3 ha, zachowuje to przeznaczenie, a pozostała część, o pow. nieco ponad 0,5 ha, zmienia przeznaczenie na „tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych”. Zmiana dotyczy tylko jednego – zagospodarowanego już obecnie terenu – stanowiącego całość funkcjonalno-przestrzenną, na którą składa się zabudowa mieszkaniowa oraz towarzyszący jej teren prowadzenia działalności gospodarczej

Tabela. Zmiana przeznaczenia wprowadzana w Studium

Powierzchnia	Dotychczasowe przeznaczenie	Wprowadzane przeznaczenie
ok. 0,82 ha	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – całość, tj. 0,82 ha	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – ponad 0,3 ha Tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych – ponad 0,5 ha
Ocena dokonywanej zmiany		
W wyniku dokonywanej zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy nastąpi:		
<ul style="list-style-type: none">• ubytek terenów o przeznaczeniu: tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (kontynuacja istniejącej zabudowy miejscowości) – o ok. 0,5 ha• zwiększenie powierzchni terenów o przeznaczeniu: tereny realizacji zabudowy funkcji gospodarczych – o ok. 0,5 ha		

Są to zmiany całkowicie pomijalne na tle wskazywanych w Studium gminy Rojewo terenów o powyższym charakterze/przeznaczeniu.

Należy podkreślić, że w praktyce dokonywana zmiana Studium dotyczy adaptacji już istniejącego zagospodarowania – a nie stwarzania warunków dla rozwoju zagospodarowania. Jest to ważne uwarunkowanie, bo oprócz terenów już istniejącego zagospodarowania o funkcjach gospodarczych (adaptowanych w Studium), dotąd obowiązujące Studium wyznacza także (relatywnie niezbyt duże powierzchnie) tereny do rozwoju gospodarki w obszarach dotąd rolniczych.

W tekście Studium oraz na załączniku graficznym, stanowiącym integralną część opracowania, szczegółowo przedstawiono ustalenia dla dokonywanej zmiany. Należy zauważyć, że w stosunku do dotychczasowego zagospodarowania tej części gminy nie będzie to zasadnicza zmiana sytuacji. Analizowany teren jest niewielki i już obecnie jest zagospodarowany, prowadzi się tu działalność gospodarczą. Zmiana Studium ma więc w dużo większym stopniu charakter porządkujący aktualny stan, a nie tworzący warunki dla intensywnego rozwoju nowego zagospodarowania. Podkreślić też należy, że bardzo prawdopodobne jest, że w wyniku Zmiany Studium nastąpi sporządzenie dla tego terenu aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który szczegółowo określi dopuszczalne parametry zagospodarowania i obsługę w zakresie infrastruktury. Plan będzie więc kolejnym etapem postępowania planistycznego – dopełniającym i uszczegóławiającym obecnie analizowaną zmianę Studium.

Prognozę sporządzono analizując przewidywane oddziaływania na 13 aspektów: sieć Natura 2000, różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne (uwzględniając zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy) - w odniesieniu do funkcji planowanych do rozwoju i realizacji na terenie objętym zmianą studium gminy przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych realizacji tych działalności.

Jednym z wymogów stawianych przed prognozą jest dokonanie analizy tzw. „opcji zerowej” – czyli oceny skutków zaniechania realizacji wprowadzanych zmian.

W przypadku analizowanej zmiany Studium dokonanie typowej analizy opcji zerowej – jest utrudnione ze względu na charakter analizowanego terenu, objętego zmianą. Podkreślić należy, że jest to teren, gdzie prowadzona jest już działalność gospodarcza, w całości jest zagospodarowany. Zmiana Studium może rozszerzyć zakres prowadzonej już obecnie działalności, może też przyczynić się do zmiany charakteru zagospodarowania – ale bardzo prawdopodobne jest też, że zmiana Studium sformalizuje stan obecny, nie prowadząc do istotnych zmian.

Dokonywana zmiana Studium ma więc charakter porządkujący, z dopuszczeniem działań proinwestycyjnych, ale nie jest nastawiona na intensywne stymulowanie działań proinwestycyjnych. To wskazuje na charakter możliwych zmian i ich skutków w sferze środowiskowej.

W takiej sytuacji zaniechanie wykonania ustaleń zmiany Studium, może się wiązać przede wszystkim z wystąpieniem konsekwencji negatywnych. Zaniechanie zmiany nie zatrzyma bowiem prowadzonej tu działalności, a dokonanie zmiany pozwoli w dużo większym stopniu zapanować nad prowadzoną działalnością, charakterem zagospodarowania, a więc także powodowanymi skutkami środowiskowymi. Należy bowiem przyjąć założenie, że konsekwencją zmiany Studium będzie sporządzenie aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który sformalizuje wszystkie aspekty zagospodarowania, odniesie się do parametrów zabudowy, obsługi infrastrukturalnej, uwzględni aktualny stan prawny. Będzie więc w największym stopniu zabezpieczał interes ochrony środowiska.

Podsumowując - „opcja zerowa” stanowiłaby pasywne podejście, które nie tylko nie chroni środowiska przed oddziaływaniem, ale także pozbawia samorząd gminy możliwości wpływu na prowadzoną tu działalność i jej skutki środowiskowe. Opcja zerowa nie jest więc rozwiązaniem korzystniejszym.

Podsumowując ocenę przewidywanych zmian stanu środowiska w wyniku realizacji Studium, należy zwrócić uwagę na kilka generalnych wniosków:

- Realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie wprowadzała nowych rodzajów oddziaływań negatywnych, a bardzo prawdopodobne jest wręcz niwelowanie niektórych z nich w wyniku sporządzenia mpzp

jako następstwa zmiany Studium. Pozytywny pośredni wpływ zmiany Studium może dotyczyć przede wszystkim kształtowania różnorodności biologicznej oraz ochrony zasobów wód, a także estetyzacji zagospodarowania (a więc oddziaływania na krajobraz).

- Zmiana Studium dotyczy terenu już zagospodarowanego – ma charakter przede wszystkim adaptujący i porządkujący.
- Zmiana Studium dotyczy terenu bardzo niewielkiego – a więc już jego skala przestrzenna sugeruje niewielki zakres możliwych oddziaływań.
- Dla wielu z analizowanych aspektów środowiska, nie identyfikuje się żadnego wpływu dokonywanej zmiany, a kilku aspektów dokonywana zmiana w ogóle nie dotyczy (np. wpływu na obszary chronione, wpływu na gleby, wyłączeń gruntów rolnych, środowiska kulturowego oraz surowców naturalnych).
- Analizowany teren nie wykazuje obecności istotnych walorów środowiskowych. Jest korzystnie położony. Stwarza szansę realnej aktywizacji gospodarczej i społecznej.
- Tylko dla nielicznych aspektów nie było możliwe dokonanie prognozy – prognoza jest więc kompletna i możliwe było zachowanie jej rzetelności (w tych aspektach rzetelności na które wpływa dostępność informacji).

W Prognozie dokonano także analizy, czy możliwe jest zastosowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem wdrażania ustaleń projektu Studium, a także analizy możliwości rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie Studium. Uznano, że w projekcie Studium przyjęto wariant racjonalny. W prognozie przedstawiono także propozycję działań łagodzących skutki środowiskowe oraz propozycję monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Adam S.L.', is positioned in the lower right quadrant of the page.